

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő
DR. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasárnap
Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gaal Endre lakásán (Pótotzky-ház, Csikszereida), hová a lap szemleli részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Helyzet.

A mai politikai helyzet minden szemlélőben azt a benyomást kelti, hogy most alakul ki benne az a művelet, melyet az ellentétes erők kiegyenlítésének szoktak mondani. Amint a megszínai katasztrófát is az okozta, hogy a föld különböző rétegei véglegesen elhelyezkedtek, ami nem lehetett nagy megrázkódtatás, katalizmák nélkül, ugy politikai életünkben is egyre jobban válik érezhetővé az, hogy homlok-egyenest ellenkező erők készülnek egymásnak rontani.

Az ingadozó és csak mesterségesen fentartott egyensúlyt most már a végleges szilárd egyensúly fogja felváltani. Aki gyengébb alulra kerül, aki erősebb fölébe. Ez lesz az a végső alakulás, mely végre békét és rendezett viszonyokat teremt a mostani forrongás a helyébe, és amely után már csak a nemzeti irány hatalmas, soha nem sejtett felledülése következhetik.

Az kétségtelen, hogy kormányunk minden tagja a nemzeti bankot akarja. Nem is ezen fordul meg a dolog, hanem azon, mennyire bíznak a maguk és nemzetük erejében. Van, aki nyíltan meg hirdetni és követelni a nemzeti bankot, mert meggyőződése, hogy ezen követelménynek elháríthatatlan akadály útjában nem áll, — de van olyan is, aki a savanyu a szülő elvet hirdeti és színel ellene van a bank függetlenítésének, mert gyengének tart bennünket arra, hogy a régi tervünket és szándékunkat megvalósítsuk.

Bármennyire is méltányoljuk ez utób-

bi kishitű arak aggodását, mégsem vagyunk hajlandóak azt magunkévá tenni. Politikai terep sikereket csak erélyes fellépéssel lehet elérni. Aki mindig hajlik, mindig meghunyászkodik, az politikai tekintetben a nullánál is kevesebb értékű.

A nemzeti banknak csakis egy akadálya lehet, Bécs. Nos semmi okunk sincs arra, hogy Bécs akarátának meghódoljunk. Vészes precedens lenne, ha ily életbevágóan fontos kérdésben is alkudozással igyekeznénk célt érni.

Ép azért szomorúan kell látnunk, hogy a kormány még mindig egyre huzza halasztja a döntést. Nagyon nyugtatólag hatna az egész ország közvéleményére, ha mindenekelőtt a közös bank azon kérvényét, melylyel a bank szabadságát megújítását kéri, ridegen elutasítaná. A továbbiakról ráérnénk azután is tárgyalni, de annak semmi értelme sincs, hogy féltő aggodással halasztgassuk a legelső, legfontosabb és legsürgősebb lépés megtételét.

Ne áltassa magát a kormány azzal, hogy a nemzet, mely engedékenységekben áldozatot áldozat után hozott, ezt az utolsó és legnagyobb áldozatot is megfogja hozni. Arról szó sem lehet. Ebben a kérdésben a nemzet nem ismer tréfát és mielőtt itt is térdel hajtana az osztrák akarát sőt előtt, előbb egy nagy, hatalmas, utolsó erőpróbara gyűjtené össze fiait.

Ha a kormány csak egyetlen szóval is ajánlani merné a közös bank további fenntartását, vagy csak egyetlen meggyőzése is lenne a nemzeti bank ellen, akkor a magyar nemzet mostani kor-

mányát hitvány árulónak tartaná és a szerint bána el vele. Nem feledkezhetünk meg annyira magunkról, hogy eddig politikai magatartásukkal éppen ellenkező iránynak uszályhordozóivá váljanak. Nem teltetik és nem is fogják megtenni, mert ez egyenlő lenne a halállal, a becsületnek, az elveknél halálával.

Az a szózat, melyet Justh, majd utánna Návay országgá röpitettek, nemcsak a saját meggyőződésük volt, de az egész nemzet osztotta minden szavukat. És akármilyen szép frázisokba is akarnak burkolni a nemzet bank el-sikkasztását, azt megengedni egyetlen becsületes magyar ember se fogja, elég erős még karunk, elég kemény még szabályunk ahhoz, hogy jogunknak, ha szép szerével nem, úgy tűzőn lángon át, de érvényt szerezzünk!

Vármegyei ügybeosztás.

Vármegyénk központi közigazgatásának ügybeosztását az 1909. évre a következőkben közöljük:

1. Fejér Sándor alispán. Elnöki és személyi ügyek. Országos határrendezés. Ut-ügyek. Vízügyek. Nemesség. Karhatalom. Erdészeti ügyek. Halmérés. Szolgálat ellen-örzés. Tiszti fegyelmi ügyek. Házassági ügyek.

2. Szász Lajos főjegyző. Gyergyószentmiklósi járási. Csikszereida és Gyergyószentmiklós-rendezett tanácsu városi, valamint a járási ügyekkel össze nem függő más törvényhatósági és közigazgatási bizottsági ügyek. Községi és tiszti nyugdíj ügyek. Irodai s levéltári felügyelet és hivatalos órák betartásának ellenőrzése. Inségi és filántrópai ügyek. Ezenkívül a vármegyei ügyszabályzat 78-82 §§-ai alapján, valamint a mutatkozó szükség szerint beosz-

tandó egyéb ügyek. Jegyzője a törvényhatósági gyűléseknek, a nyugdíj választmány-nak és a gyámügyi fellebbezési küldöttség-nek. Iskolaszéki előadó és jegyző.

Lázár Miklós I. oszt. aljegyző. Tölgyesi járásból a törvényhatósági és közigazgatási bizottsági ügyek, ugy a járás, mint Csikszereida és Gyergyószentmiklós rendezett tanácsu városokból a másodfoku elbírálást igénylő összes kihágási és alispáni hatáskörbe utalt közigazgatási ügyek. Központi választmányi ügyek. Népszámlás. Összes katonai ügyek. Sajtó rendszet. Gyűlekezési jog. Szociális és anarchista mozgalmak. Csendőrségi ügyek. Városi rendőrségi ügyek. Tolonc szelvény-és mentési ügyek. Lőpor és robbanó szerek. Közrendszet. Ezenkívül a V. U. szabályzat 78-82 §§-ai alapján, valamint a mutatkozó szükség szerint beosztandó egyéb ügyek.

4. Szász Gyula II. oszt. aljegyző. A felső járásból a törvényhatósági és közigazgatási bizottsági ügyek s e járásból a másodfoku elbírálást igénylő összes kihágási és alispáni hatáskörbe utalt közigazgatási ügyek. Vadászati ügyek. Cseléd ügyek és cseléd-könyvek nyilvántartása. Anyakönyvi ügyek, nyomtatványok és névmagyarosítási ügyek. Ezenkívül a V. U. szabályzat 78-82 §§-ai alapján, valamint a mutatkozó szükség szerint beosztandó egyéb ügyek. Bíráló választmányának előadója és jegyzője. Utadó felszámolási bizottság előadója és jegyzője. Jegyzője az állandó választmányának, közigazgatási bizottságának és erdészeti albizottságának.

5. Dr. Gaal Endre II. oszt. aljegyző. Kásonalcsiki járásból a törvényhatósági és közigazgatási bizottsági ügyek. E járásból a másodfoku elbírálást igénylő összes kihágási és alispáni hatáskörbe utalt közigazgatási ügyek. Honosítási ügyek. Kivándorlási ügyek. Fordítási ügyek. Gazdasági munkás ügyek és közvetítések. Összes községi illetőségű ügyek. Házalási ügyek. Utlevél ügyek. Rendőri körözvények. Könyvtáradományok. Gazdasági munkás és cselédpénztár. Ezenkívül a V. U. szabályzat 78-82 §§-ai

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Ellácska.

Irta Pi.

A kérő jön. Ellácska reszket
A szive hangosan dobog.
Az arca fehér lesz, mint a hó
És ujra pirban fellebog.
S a rózsaszínű kis szalonban
Az urfi dadogva kéri:
»Ellácska, kedves, legyen a nőm
Ha maga is ezt jónak véli.«
Ellácska hallgat; szeme nedves
És megremeg a kis szive,
De erőt ad ám a gyöngye szónak
A mama dühös sasszeme.
S hogy az »igen«-nel boldogan
Az urfi gyűrűért szaladt
A mama gyönyörrel mosolygott —
Ellácska meg sirt az alatt.
»Kedves mamám én nem megyek
Én ez urat nem szeretem!«
»De hisz jó parthie, nagy ur, gazdag
Órülhetsz édes gyermekem.
A szerelem, az megjön azután
Fő, hogy elhelyezve légy
S a hadnagy urral a fiútelésből
Parancsolom, legyen elég!
Ellácska, azt meg se próbáld,
Te neked én parancsolok,
Nem a te szived itt a döntő,
Hanem, amit én akarok.
A hadnagy ur még kis legény....
Daiolni, bostont járn tud,
De, hogy eltartson egy feleséget,
As elől a világba fut.«
A bölcs mama gyöngéd beszéde
Megtöré a makacs szivet
És lám, az ég már kiderült
Ellácska már mosolyg, nevet.
S az eljegyzési lakomán
A mamuska nagy öröme
Ellácska bijjal mosolygott,

A sovány szöke völegényre.
És egész este dalol, táncol.
Vigad a lány szokatlanul.
(Vajjon mit szólna, hogyha látná
A szerelmes kis hadnagy ur!?)
Az idő mult. Eljött a nagy nap.
Hogy meglegyen az esküvő.
A mama boldog véghetetlen:
»Egy ilyen gazdag, drága vő.«
És siet be a lány szobába.
De ott az ajtó be van zárva.
A mama zörget. Beszöl az ajtón:
»Ellácska öltözz, siess, siess!«
De onnan nem jön semmi nesz
S mikor az ajtót feltörik,
Mindenki nagy bámulatára,
A szoba üres. Az ablak tárva,
A ruhák szerteszét dobálva —
És az Ellácska nincs sehoh.
Keresik, várják, nem találják,
A mama ájul, sir zogog
Könnyét zsebkendőj száza issza.
De az Ellácska nem jön vissza.

És aznap a helyi lapokban
Ott állt az új hírek között,
Hogy az ottani huszároktól,
Az egyik hadnagy megszökött.

A megszöke.

Még nem ösmertem ember, aki olyan
birkatürellemmel lett volna megáldva, mint
Berki Szabó János. Nem tudta ő, hogy mi
a harag, pedig átél már valami ötvennyolc
esztendő s kivette részét jón rosszban
egyaránt. Min: szellemlémben kezdte s mert,
mint mindent, a szegénységet is jó szívvél
túrte, lassan-lassan a maga igyekezetéből
vett egy, később két darab földcsékét meg
házikót is hozzá.

Az egyik töldje szélben, azon a kis da-
rabon, amely még az édesapjáról maradt
reá, lombtalan a állott. Öreg vadkörtefa,
egyedüli kimagosló valami az egész mér-
hetetlen síkságon s talán azért viselte meg
az idő, szél megtépázta, vihar megtördelte,
talán azért, mert szilaj kedvében nem volt
másba mibe kapaszkodnia.

Olyan szánalomra méltó volt ez a fa.
Ki tudja, hány tavaszt élt s hány-szor kel-
lett a természet mostohaságát álszenvednie.
Mert amikor jött a tavasz, — körülötte újra
virult a vadvirág, a fű, az árvalányhaj, csak
ő maradt kopáran, tetőtől talpig. Kiszáradt.
S nem volt, aki könyörüljön rajta. Berki
Szabó János a világ minden kincséért, se
bántotta volna. Ott hagyta, mert azt tartotta,
az apja, meg az ősei ellen vétenc, ha ki-
vágna azt a fát, amelynek párja nem volt
széles nagy gyűrűben e síkságon, amíg el-
látott a szem. Meg azután jó szolgálatokat
tett, örízte a mesgyét.

A télen azonban egyszer csak eltűnt a
mesgyefa. Máskor is kopár volt ilyen idő-
ben a tájék, hát hógynye lett volna enélkül
a fa nélkül? Bizony, aki megszöke, hogy
lássa, annak hiányzott. Különösen Beri Szabó
Jánosnak.

Amint egy napon kiballagott iszonyatos
nagy csizmájában a hőlepte dülöuton, csak
kereste a föld szélén álló kopár fát, de nem
találta. Azt hitté nem lát jól. Ment, men-
degélt, nem hitt önmagának sem, azt gon-
dolta, elvesztette az utat, vagy a látóhatárt.
Végre odaért a határt jelző kőhöz. Ismerte
a követ, tudta azt is, hogy ettől vagy száz

lépésnyire van a földje. Kimérte a száz lé-
pést és ime ott megtalálta a kiásott fa he-
lyét. És akkor előtötte a harag, ebben az
életben először. Ökölte szoritottá a két ke-
zét, megfenyegette az eget s ugy mondta:

Világlátó Isten, mutasd meg nekem, me-
lyik tette ezt, hogy lesujtsak reá! Minden
tagja reszketett, mikor ezt mondta. Levette
báránnyör sapkáját, meglörölte izzadt hom-
lokát, azután szétnézett a tájon.

A távol szemhatár alján, ahol tiszta szép
nyári reggelenként magasba nyuló hegy-
lánc rajzai látszanak, havas felhők kereked-
tek. Gyorsan vonták be az égi horizontot
s már látszott, hogy a távol ködös párja
elsötétül, hamuszín, majd egész fekete lesz,
kavarog alulról fölfelé, időnként elcsönde-
sül, csak azért, hogy azután még vadabb
játékot űzzön. A havasvilág közeledte volt
ez. Ahol elvonult, újra fehér maradt utána
a már leesett hó alól, kikandikáló föld és
bozót.

A havas felhők előtt egy kóbor madár
repült lassu méltósággal, egyet kettőt ka-
vargott a levegőben s arra vette útját a Ti-
sza féle, azután egy, a hóból kiálló száraz
fára telepedett.

Berki Szabó János kidüllesztette a sze-
meit, ugy nézett a kóbor madár után. A
hóvihar már egészen közel volt, sivitott a
szél s mindjobban feketedett be a tájék, de
azért ő ezért el nem tévesztette szemei előtt
ezt a vándormadarát a pusztaságnak. Da-
cosan nézett bele a rettenetes viharba, —
mégis, mintha félt volna valamitől, ugy
dörmögte:

alaján, valamint a mutatózó szükség szerint beosztandó egyéb ügyek. Igazoló választmányának előadója és jegyzője.

6. Dr. Elthes Gyula közleg. gyakornok. A gyergyószentmiklósi járásból a másodfokú elbírálást igénylő összes kihágási és alispáni hatáskörbe utalt közigazgatási ügyek. Községi közegek fegyelmi ügyei. Tanítói fizetés és kepebehajtásos ügyek. Ezenkívül a V. Ü. szabályzat 78-82 §-ai alapján, valamint a mutatózó szükség szerint beosztandó egyéb ügyek. Eredeti másodfokú kihágási bíróság jegyzője.

7. Dr. Györgypál Domokos t. főügyész. Fegyelmi vélemények, szabályrendelet szövegezés, gyámügyi, gondnoksági és jogi viták kérdéseiben vélemény. Községi szabályrendeletek felülbírása. Kincstári törvényhatósági és vármegyei perek vezetése és egyéb jogi véleményt igénylő ügyek. Törvényes endeldélek.

8. Dr. Veress Sándor, főorvos. Kórházak vezetése, összes fertőző betegségek ellenőrzése, járási és városi egészségrendészet ellenőrzése, orvosi és fogorvosi gyakorlat, babaügy, útrdő és ásvány-vízügyekkel kapcsolatos kérdések vezetése. Gyógytár vizsgálat, egészségrendőri intézkedések és szabályok végrehajtása, prostitúció, hullaszállítás. Kórházügyek s egyéb orvosi működési körbe érintő ügyek.

9. Számvevőség. Megyei költségvetés, vagyonelellár és zárszámadás elkészítése. Községi költségvetés, vagyonelellár és zárszámadás megvizsgálása. Pótadó mérvének megállapítása és engedélyezése. Közmunka kivetések megvizsgálása, utadók, ebadók kivétel, nyilvántartás, behajtás és kiutalás. Megyei épületek javítása, árvapénztári követelések nyilvántartása, törke és kamatok behajtása, árvi és gondnoki számadások átvizsgálása. Tiszti és jegyzői nyugdíj járulékok kivetése, beszedése és kiutalása. Utiszámlák érvényesítése. Iskolai számadások átvizsgálása s egyéb számvevőségi működési körbe tartozó és számvevőségi véleményt igénylő ügyek.

10. Kir. építészeti hivatal. Törvényhatósági utak építése, kezelési és fenntartási költség előirányzatának összeállítása. A törvényhatósági utak építésére és fenntartására vonatkozó műszaki műveletek és költségvetések elkészítése s ezen munkálatok szabályszerű biztosítása és végrehajtása, a műszaki vezetés, felügyelet és ellenőrzés. A törvényhatósági utbiztosok és utkaparók elhelyezése, munka beosztás és ellenőrzése. Megyei és községi külön megbízások. Utügyekből folyó közigazgatási bizottsági kérdések s egyéb ezekkel kapcsolatos ügyekben elintézési tervezetek elkészítése.

11. Törvényhatósági állatorvos. Az összes állati fertőző betegségek ellenőrzése, vágóhidak, dögterek, vásártérek feletti intézkedések. Állatviteli és behozatali engedélyezés. Ragadós, betegségek nyilvántartása. Állategészségi és állattenyésztési javaslatok. A megyében tapasztalt hiányok megszüntetése iránti intézkedések. Szabályrendeletek állategészségi és állattenyésztési ügyekben. Ragadós betegségek helyszíni vizsgálata. Szakvélemények felülbírása. Községi állattenyésztési szabályrendeletek átvizsgálása s egyéb állatorvosi működési körbe vonható kérdésekben elintézési tervezetek elkészítése.

12. Levéltárnok. Az összes anyakönyvi bejegyzések s azokból folyó, vagy azokkal kapcsolatos intézkedések. Vízikönyvi bejegyzések s azokkal kapcsolatos kezelési teendők. Levéltári kölcsönkönyv vezetése.

13. A V. M. Ü. szabályzat 50. §-ában irt segédfőnöki teendők végzésével Balázs Dénes kiadott bízom meg, ki a neki alárendelt kezelő személyzet hivatali működéséért és az erre bízott teendők pontos teljesítéséért felelős.

14. A szolgazemélyzettel szemben a közvetlen felügyeletet és intézkedés jogát Péter István várnagy gyakorolja, ki ezek teendői pontos teljesítéséért, valamint az ezekre vonatkozólag kiadott intézkedések pontos foganatosításáért felelősséggel tartozik.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter György Ignác és Kinczler László csikszederadi kir. törvényszéki írnokokat iratdatiszteké nevezte ki.

— **Egyházi kinevezések.** Az erdélyi róm. kath. püspök Kassai Lajos csiksomlyói fővel intézti igazgató és főgimnáziumi tanárnak szentszéki tanácsossá, Bocskor László kozmási segédlelkészt pedig varságtisztási lelkészé nevezte ki.

— **Dr. Nagy György** a csikszentmártoni kerület országgyűlési képviselője, karácsony második ünnepén délután tartotta beszámolóját Tuszadon. E beszámolóban ismertette működését, melyet a tusnádi tagosítás megszüntetése céljából kifejtett, továbbá ismertette a balpárt programját az önálló bank és a választói reform kérdésében.

— **Áthelyezés.** A magyar államvasutak igazgatósága Linkner Ede m. á. v. mérnököt saját kérésére Budapestre helyezte át.

— **Halálozás.** Városunk polgármesterét súlyos csapás érte, édesanyja Ujjalusi Jánosné elhunytával. Őszinte részvételt osztunk fájdalmában. A család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alólírottak fájdalomt szívvel tudatják, a szerető jó feleség, édesanya, testvér és rokonnak Ujjalusi Jánosné Szotyory Teréznek élete 53-ik, boldog házasságának 30-ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ajándék felvétele után, folyó hó 3-án d. u. 1 órakor történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 5-én d. u. 3 órakor fogtak a helybeli köztemetőbe örök nyugalomra helyezni, lelkeért pedig az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 7-én d. e. fog az Egek Urának a helybeli róm. kath. templomban bemutatni. Az örök világos-

ság fényeskedjék neki! Kászon-Ujjalu, 1909. január 3-án. Ujjalusi János, bánatos férje. Baka Dánielné szül. Szotyory Ilka, testvére. Jenő, József és Rózsi, gyermekei. Ferenczy Ernő, veje. Köllő Erzsike, menyje.

— **Esküvő.** Folyó hó 16-án tartja esküvőjét Platkovich József az Agrár takarékpénztár csikszederadi fiókjának főnöke Potoczky Annuskával özvegy Potoczky Gerelyné kedves leányával, Csikszederében.

— **Brassó új róm. kath. plebánosa.** A római katolikus egyháztanács választása folytán gróf Majláth Gusztáv Károly, erdélyi róm. kath. püspök Meisel József volt segesvári plebánost brassói plebánossá nevezte ki. Az ünnepélyes beiktatás 1909. év január hó 3-án volt.

— **Egy iparosunk a mester tanfolyamon.** A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága a kereskedelmi minisztérium meghagyására Gáspár Máté Gyergyószentmiklósi jövevű szabóiparost a f. hó 10-én megkezdődő mestertanfolyamra behívta. Az iparmúzeum igazgatósága értesítette egyúttal Gáspár Mátét, hogy a minisztérium részére utazási átalányt és 5 korona napidíjat állapított meg. Örömmel adjuk e hírt közre, mert ez is tanubizonyítéka annak, hogy a kereskedelmi kormány törekvése odairányul, hogy a vidéknek szakképzett, erős iparos egyénekét adjon.

— **Benedek Eleknek,** az ismert székei írónak két új könyve jelent meg. Az egyik »Két gazdag ifjú története« címmel érdekes történet mely megkapóan világít bele az ifjuság lelkebe, mindvégig lekötő az olvasó figyelmét — és igaz gyönyörűségére szolgál. Pompas kiállításban jelent meg a másik könyv is, »Uzoni Maris, mely már második kiadását érte meg.

— **Udvarhely vármegye muzeumát** a tulajdonjog fentartásával átengedte a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumnak és annak fentartására bizonyos évi segélyt szavazott meg.

— **Sejtelek és való.** Amikor Halottak napján novemberben elborult az égbolt és lomha, neh zkes, otromba fekete gyászfelhők kovályognak az égen és a légben, amikor a beköszönő szomorú ősz első nedves, hideg és siránkozó párja arcomba csap és ahogy a léptem nyomán először sir fel a hullott, színtelen, eltiport falevél, sajátságosan bánatos szomorúan sejtő hangulat vesz rajtam erőt, mely elborítja szívemet és amely hasonlít ahhoz, amelyet szívünk egy szertettjének halálakor érzünk. Hiszen sok szeretem elpusztult már ilyenkor. A rózsafáról összefagyva hull alá a virág, a mezők barsonyos zöld pázsitját elnyeli a sáros föld, a susogó vidám falombok össze zsugorodnak, elszinesednek, elhullanak és enyészetet, pusztulást, halált lehel minden. A levegő az éj csillagai, sőt a nap is, mely elrejtőzik és erőtlően gyenge sugaraival csak néha-néha öleli körül a földet, hidegen, szeretetlenül, hasonlóan egy haldokló szerető szívéhez. A való pedig nem cáfolja meg e sőtét sejtel-

met, sujt hidegen, kegyetlenül, irgalom nélkül. Hideg hó alá temet az életet, a boldogságot, a jövőt és a szeretetet. A szív pedig őressen és gépiesen dobog-dobog tovább és a sejtő szív nem találja helyét sehol sem. Jurkovic.

— **Elpusztult olasz város.** Délolaszországból rémes és a maga nemében páratlan katasztrófa híre érkezett. Az olasz királyság Messina nevű tartományának fővárosa Messina föld- és tengerréngés következtében teljesen elpusztult. A földréngéssel párosult tengerréngés emeleti magasságu hullámokkal borította be a romokat. A paloták és emeletes épületek mind összedültek. A városnak 149,778 lakosságából egyik verzió szerint 125 ezer ember pusztult el. A katasztrófáról rögtön értesítették az olasz királyt, aki azonnal vasútra ült, hogy a szerencsétlenség színhelyére utazzék. A király az ut egyrészt hajón tette meg. A vasúti simpárokát, a melyeket a földréngés szintén megrongált, a katonaság most állítja helyre. A fegyverek a katasztrófa beálltával kiszabadultak s a városban fosztogatni kezdtek. A megfélemezésre kirendelt katonaság ott a helyszínen itélkezett fölöttük. — Rómából jelentik, hogy nemcsak Messina város pusztult el, de a községek közül is több tűnt el. A város rendőrkapitányát sehol sem találják. — Messina képviselője családjával együtt a romok között lelte halálát.

— **Halálozás.** Prahács Gyula m. á. v. felügyelő Budapestben folyó hó 2-án elhalt. Elhunytban Prahács Gyula honvéd hadnagy a csikszederadi társaság rokonszenves tagja édes atyját gyászolja. A család a következő gyászjelentést adta ki: »Prahács Gyuláné szül. Klinkárt Sarolta mint neje, dr. Kratochvilla Jánosné szül. Prahács Hermin, Prahács Gyula, Géza és Margit mint gyermekei, dr. Kratochvilla János mint veje, Kratochvilla Sárka, Mimi Gizi és Gábor mint unokái, özv. Prahács Gusztávné szül. Sillay Teréz mint anyja, Tichy Mihályné szül. Prahács Katalin, Prahács Teréz mint testvérei, Tichy Mihály mint sógor, egy a maguk, valamint az összes rokonság nevében is, mely fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett és felejtethetlen férj, illetőleg apa, anyós, nagypapa, fiu, testvér, sógor és rökön Prahács Gyula m. á. v. felügyelő folyó évi január hó 2-án, délután 4 órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek felvétele után, életének 58-ik és boldog házasságának 32-ik évében az Urban jobbletre szenderült. A drága halott hült tetemei folyó évi január hó 5-én, délután fél 4 órakor fogtak a gyászházban: I. ker., Németsölgyi-ut 11. sz. a. a róm.-kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és a farkasréti sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunyt lelki üdvéért f. évi január hó 8-án, reggeli 9 órakor fog a krisztinavárosi plebánia templomban az Egek Urának bemutatni. Beke s örök fényesség örködjék drága hamvai fölött!

— Haragvó Isten, ha már haragszol, sujts le arra, aki azt a gaz tettet megcselekedte, csak reám ne haragudj, amiért kijöttem a természetemből.

Amint észrevette, hogy hová telepedett le a madár, neki indult a havas világnak.

— Az istentagadók, kiszédtek még a gyökerét is annak a fának, amely úgy őrizte a mesgyémet, hogy senki ember fia bele nem szánthatott a tagomba. Csak tudnám, kik voltak, kik lehettek?

Közben mind így beszélt magában. Megállt s mert elvesztette szemei előt a fát, amire az a madár reászállt kidüllesztette a szemeit, úgy bámult a messzeségbe, s amint újra meglátta megint csak neki tartott. A madár mintha örökös szállásul választotta volna azt a fát csak nem akart felriadni róla. Egykedvűen bámuitt hol balra, hol jobbra s unott multságát abba hagyta, hogy összekuszálta szárnyait, kis ideig elnézett a távolba, összerázta magát, megcsatogtatta szárnyait s csak ült és várt. Még akkor is ott maradt, amikor Berki Szabó János alig volt tőle száz lépésnyire. Nagy dög volt, valami pusztai sas, amely fáradtan és éhesen hasztalan lesett prédára.

Berki Szabó János lépett egy párat, — azután lapdát csinált a hóból s arra felé vágta, ahol a madár ült. Nem találta el, de azért a sas elrepült. Felleg szállott a levegő űrben, kis idő múlva egészen elült, Berki Szabó János szemei elől. Most már bátrabban jartott a szárát a fele, a melyik az ő meggyébéli vérz körtelája volt. Amint meglátta, kitört belőle az örök.

— Megvan a fám, az én öreg körte fám! Leült a hóból kiálló törzsére, megtörölte izzadt homlokát s mit tehetett egyebet, várt.

A hóvihar elvonult. A merre elszárgult, arasznyival növelte a már leesett havat s ebben a havas világban a fáradságtól s a mélyéges csendtől körülveve elszunnyadt öreg körtefáján Berki Szabó János.

Kora délelőtt volt, amikor elindult hazulról, s immár szürkület borul reá. A fehér havas tájké felett a vihar után kiderült az ég, lassan lassan csillagos holdas éjszaka lett. De ez a derű csakugy dermesztett mindent, egy tömeggé lagyott össze a frissen esett hó s a hideg elől menekült minden élőlény a szabadból.

Csak Berki Szabó Jánosnak esett jól az alvás. Előbb űlve, aztán ledőlt a fa törzsére s úgy aludt. És még álmódott is. Valószínűleg arról, hogy elmegy, fogad valami fuvarost és haza viteli a fát, — azután kiácsolja ő maga s csinál belőle szép takarós fejét a sirja fölé, akkora, — majd ha meghal.

Erről álmodhatott, mert amikor eljötték reggel a fáért azok, akik kiásták és már ideig cipelték, mosolygó arccal, még mindig alva és álmódva táitlák Berki Szabó Jánost. Körülölette az ő meggyefáját, a vén körtefáját amit ki nem vágott volna a világ minden kincséért sem, amelyért életében először káromolta az Isten és az embereket s amelyet fejének szánt.

Elaludt rajta s oly jól esett neki ez az alvás, hogy fel sem akart többet ébredni belőle.

Megfagyott.

„Ögöte, orgo sum.“

Irta: Samuel Hernin.

Egy téli estén, mintha a lehetet is megfagyott volna. A házak mind fehér bundába voltak burkolva, az ablakon jégvirágok cifrábnál, cifrább alakban tündököltek. A hó csak úgy ropogott az ember talpa alatt.

Az égen a csillagok ezer, meg ezer irányban szorták a fényt; oly tiszta, oly csöndes volt minden, mintha csak az egész világ egyetlen a természet főnségét akarná hirdetni.

Juhász Illa sietve haladt a Nagy-téren, onnan befordul egy keskefű utcába, egy-két ház — azután egy nagyon alacsony kis sárgára meszelt ház előtt hirtelen megáll.

Egyszerű barna ruha van rajta, arany-szőke haján, fekete prém sapka, kezeit szorongatja muffjában. Fagyos arcát a muffjához dörzsöli, — szép kék szeme könnyes a nagy hidegtől, egyet-kettőt igazít magán; nagyot lélekzik s aztán belép.

De mintha belülről valami olyan nagyon szorongatná; az a hitvány hus darab, mely tudós, orvos bölcsen kezel; mi pedig tehetetlenek vagyunk vele.

Nagy elhatározásra szánta magát. Szép mosolygó arcára komolyságot parancsol, büszkén lép be, egy nagyon alacsony szobában, melyben alig volt pár butor darab s az is a hány annyiféle.

Egy szál fagygyertye világította, gyéren e kis hajlékot, mely kísérties kinézést adott e helynek.

— Jó estét — mondá remegve — én a kártyavető asszonyt keresem.

— Én vagyok az — mondá egy fekete ruhába bujt alak — jól jött kisasszony, mert pénteken csak nap nyugtával vetek kártyát.

Juhász Illa még egy kicsit izgett-mozgott, aztán leült egy rozoga székre; várva a kártyavető asszony szavát.

Mintha kicserélték volna. Megtörtén előre hajlva hallgatja, figyelni minden szavát, — mozdulatát.

A kis szobába csend van, csak a vas kályhában duruszol a tűz. — Tekintetét nem vette le az asszonyról, mintha minden szavát a szívébe akarná vésni.

Az asszony rakogatja szurtos kártyáit a: asztalra sorban nyolcat, azután egymás alá a többit; nézi, nézi, majd fölpillant az előtte ülő leányra és tudákos hangon — mondá: — — — — — a maga egén — kisasszony — keveset sütött a nap

... Erős lélekkel áldotta meg az Isten, tud bánatot elviselni itt van a makk és sárga nyolc, együtt nagy bánatot jelent. Egy ifjút szeret hűséggel szerelmemmel... Az is szereti... de nem őszinte mert fogva tartja egy asszony...

A lány még lélegzetét is visszatartja, úgy figyelni a kártyavető asszonyt... mi áll előtte: ... a bánat, lemondás... mitől fordul el... az ifjútól... ami el nem marad a sorsában, változás... jelen jövő... egy idősebb ur, gazdag... szereti imádja... életét megelégedetté teszi... de nem boldoggá... Itt szünetet tartott az asszony... Készen van kisasszony.

— **Meghívó.** A csikszeredai Szabad Lyceum egyesület Csikszeredában a vármegyeház kisebb tanácskozási termében 1909. évi január hó 10-én délután 3 órakor közgyűlést tart, melyre a tagok tisztelettel meghívattak. A közgyűlés tárgya: Az egyesület feloszlása. Csikszereda, 1909. évi január hó 4-én. Kállay Ubul elnök.

— **Szilveszter estély.** Ditró község intelligenciája, — a korcsolya egyesület vezetése mellett, a szokottnál is jobb kedéllyel tartotta meg a hagyományos szilveszteri mulatságot. Az estélyt Mezey Misika ez alkalomra irt prologia nyitotta meg. A huszár ruhás kis szereplő meglepő nyugodtsággal, komoly, hivatalos pózzal szavalt s a refráimnel, hogy: »En mondom Mezey Misi« kedvesen ütött öklével picurka huszár dolmányára. Az estély kungoszló számát a »Vaiami hibája van« című egy felvonásos francia vígjáték képezte, melyben a szereplők finom intelligenciával dolgozták ki szerepüket. Szathmáry Erzsike k. a. a szépséges, moder feleség mintaképe volt, ki minden hőbortja mellett is naiv marad. Alakítása finomul izlésről tanuskodik. György Annuska k. a. ártatlan huncutkodását tehetséggel vitte be szobalány szerepébe. Kedves, durcás nyílt színen is tapsall jutalmazta a kellemesen szórakozó közönség. A darab harmadik személyét, a vidéki, osdi nagybácsit bámulatos alakítással és mindig hangos tetszés között Puskás Levente ur adta. Nehéz szerepéből minden humort gyakorolt könnyedséggel hozott ki. A negyedik szereplő új. Szava István ur volt, ki tehetsége sokoldalúságáról itt is bizonyosságot tett. A szürke, kopott ferjet, ki neje minden szeszelyet megadással türi, tanult játékkal adta. A kedves darab után Puskás Levente ur által énekelt »Diófa románca« és egy írelés népdal egyveleg következett. Iskoizott, kellemes, erős hangját s humoros játékát nagy figyelemmel élvezte a közönség. — Az ezt követő zene-számrol, melyet új. Szava István ur uagy virtuositással, kiváló tehetséggel és tudással játszott, ujat nem mondhatunk. Ő egy határozott tehetség, kit mi honorálni csak részben tudunk. Az utolsó pontot Puskás Levente ur szellemes, finom humorától duzzadó felolvasása képezte. A felolvasás helyi vonatkozásai könnyezésig megnevetettek a közönséget. A szünet alatt tombola tárgyakat sorsoltak ki, melyeket a rendező hölgy közönség fáradságot nem ösmerve nagy számban és értékben gyűjtött össze. A keső reggeli órákban végződő mulatságon a közönség osztatlanul jól mulatott. Az estély rendezése körül kiváló érdemei voltak Polátsék Jenő úrnak, ki áldozatkész munkássággal töltötte be elnöki tisztét. Az erkölcsi mellett az anyagi siker is jelentékeny.

— **Szilveszter-est a kaszinóban.** A helybeli kaszinóban egy pár család együttesen töltötte a Szilveszter-estét, mely várokozson felül igen fényesen sikerült. Ott

A lány mintha nem hallotta volna, csak nézett maga elé. Lehunytá szemeit, hogy lelki szemei előtt még egyszer lássa álmainak alakját, hogy többé oda ne térjen vissza soha

A husz fillért letette az asztalra és kivánszorgolt a szobából.

Feje beleszedült a gondolkodásba. Az utcán volt.

És most esni kezd a hó. Nagy pelyhekben szállingóznak előtte mind sűrűbben, sűrűbben, majd két hó pile összefogódik táncol — most arcára száll, mely jótékony hatással van rá.

Bizonytalan léptekkel haladt előre, míg végre haza érkezik. Otthon bezárkózott szobájában és sirt majd latörölte könyeit — vele legszebb álmait. Határozott!

Előtte állott a rideg valóság. Belátta, hogy neki férjhez kell mennie, olyan emberhez, kit nem szeret és nem is fog soha szeretni. Le kell mondania szerelemről, boldogságról.

Majd papírt, tollat vett és irt!
Kedves Apor! Nem nagylelkűség bir engem arra, hogy Magának írjak, hanem azon körülmény, melyre többször figyelmeztettél — ha mindenki elhagyja, forduljon hozzám, én még akkor is szeretem — és elveszem! — Ha megelégszik azzal, hogy szerelem nélkül férjhez megyek magához — mert abból most már egy csapp sincs a szivemben. Mind, mind, arra a másikra pazaroltam, aki meg nem érdemelte — akkor várom!

láthattuk a város fiatalágának elitjét, s kivételosen a honvéd tisztikar fiatalágát is majdnem teljes számban, kik a közös vacsora után reggelig járták a legjobb kedvvel a ropogós csárdást s a hódító bostont. Ez a kis estély is fényes bizonyítéka annak, — hogy kicsiny társadalmunkban is lehet együttartás és együttérzéssel olyan összejövetelt rendezni, melybe diszonáns hangok nem vegyülnek, s mindenki jóérzéssel, s az igazi mulatás benyomásával, alig tud megválni a kellemes társaságtól. — A női nemnek számos és fiatal képviselői, kik a szépségben egymással versenyeztek, méltó párjaikra találtak az őket fíradhatatlanul táncoltató fess fiukban. Az újbébe való átmenet is teljesen stilszerű volt, amennyiben az összes lámpák kialudtak, s utána Árpád cigányok vig muzsikája mellett léptük az ő esztendő, s a lámpák ki-váltával még fokozottabb kedvvel járták a park a magyarak táncát. A negyest mintegy 22 pár táncolta, melyben az összes jelenlévő hölgyek részt vettek. — Derős hangulatban s kellemes érzéssel oszlott szét a társaság hat óra felé. A jelen volt hölgyek névsorát az alábbiakban közöljük. Jelen voltak asszonyok: Báldi Aurélné, Bacher Adolfiné, Fejér Sándorné, Ferenczy Gézané, Jerzsák Jánosné, Szász Lajosné, Papp Andrásné, Pap Domokosné, Zakariás Manoné, dr. Márton Lászlóné. Leányok: Báldi Irénke, Fejér Erzsike és Micike, Jerzsák Lilike, Szász Paula, Papp Irma, Pap Margit, Sálary Sárka, Szathmáry Olga és Jakab Mici.

— **Elnök választás Szépvízen.** A szépvízi olvasókör tagjai dr. Zakariás István körorvos, mint az olvasókör egyik legtevékenyebb első munkás tagját egyformal-lekesséssel a kör elnökévé választották. — Mint régi elnöknek is s később tagnak sok érdemei vannak a kör beléletében s hisz-szük s tudjuk, hogy most is e közbecstül, szeretett új elnökünk igyekezni fog e nagy testületben egy új és még jobb életet teremteni. A kör szépen gyarapodik, a mult év végén a most ezereket érő olvasókör könyvtára sok szép és új könyvekkel szaporodott s a régi biliárd asztal helyett is egy 1200 koronás tekeasztal most érkezett, valamint 12 napi több heli, szépirodalmi, élc stb. lapok állanak a tagok rendelkezésére: tagok száma 60.

— **Szövetkezet Csikszentmártonon.** Csikszentmártonon a szövetkezeti kereskedés, debemberben nyitott meg és dicsegetére válik a részvényes és fáradságot nem ismerő rendező tagoknak. Részvényes 200 főtől van. — Dr. Nagy Jenő ügyvéd, Nagy Antal plebános elnök. Hozó Pál nyug. polg. isk. tanító és birtokos, alelnök, könyvelő. Futásfalvi Bardocz Ignác ny. kántor tanító titkár. Eocskor István felügyelő. Bartók Lajos felügyelő pénztárnok. Dr. Ady Endre ügyvéd, Gözsi Péter járásbíró, Bartalis Ágoston főszolgabíró, Kőmény István, — Gábor János szolgabíró. Nagy Sándor birtokos, Gondos István végrehajtó, Gondos Antal nagybirtokos, Péter Balázs tanító, Bakcs József kántortanító, Márton László tanító és még számos lagnak fáradságot nem ismerő körben járására alakult és oly gazdag be- rendezéssel, hogy a városi ember igényeinek is megfelel és minden árucikkét a leg- jutányosabb árban be lehet szerezni még a legjobb borokat is, — nagyban és kisebb mértékben.

— **Műsoros estély.** A karfalvi kereskedő ifjuság, 1909. évi január 16-án, szombat a község háza nagytermében, a csikszeredai első zenekar közreműködésével, színelőadással egybekötött zártkörű táncestélyt rendez. Ez alkalommal előadatik: »Mit az erdő mesél«, énekes népszim-ni 3 felvonásban, irta: Géczy István, rendező: Ferenczy József. Személyek: Bacsó János: Paláncz Sándor. Kató leánya: Szabóné. Fűrere Tamás: Dénes Imre. Zsuzsika, gyámleánya: Veress Rózsi. Sütő Ferenc: Voloncs Sándor. Doka Jancsi: Mátis Béla. Basa János: Asztalos Béla. Basáné: Veress Pérténé. Erdőkerülő: Mihály István. Túrje Tóbiás: Ranc Gábor. Egy öreg: Goldstein Manó. Kontrás: Petres András. Primás: Mihály István. Asszonyok, népség.

— **»A Várdottalvi Műkedvelő Társulat«** a róm. kath. elemi népiskola nagytermében 1909. január 21-én táncnélkül és következő szombaton vagyis 23-án, táncal egybekötött színelőadást tart, mely alkalommal színe kerül: »A falurossza« 3 felvonásos eredeti népszimni. Személyek: Feledi Gáspár, gazdag falusi földmivelő, — Gergely József. Lajos, — Péter András. Boriska, — Bartalis Erzsike. Bálki Terézi árva, Feledi Gáspár gyámja alatt, Bálint Ilonka. Gőndör Sándor szolgaleány, — Péter Sándor. Finom Rózi menyecske, — Péter Andrásné. Csopi gazdaember, — Nedelka Károly. Tarisnyásné, — Bálint Rózália. Csapóné, — Domokos Juliánna. Sulyukné, — Bartalis Róza (módos asszonyok). Egy öreg paraszt, — Timár Dávid. Megyei csendbíró, — Csizsár Domokos. Kónya, kántor

tanító, — Nedelka János. Gonosz Pista, bakter, — Balogh István. Gonoszné, — Fazakas Anna. Cserebogár Jóska szőlőpásztor, — Vánca Balázs. Czene cigányprimás, — Keresztes József. Adus, vén cimbalmos, — Vánca József. A makhetes korcsmáros, — * * * Neje, — * * * Jóska béres, — Burján József. Helyárak: I. hely: 2 kor. II. hely: 1 kor. 60 fill. Állóhely: 1 kor.

— **Gázhajó.** Jövő esztendőre a német Spree és Havel folyókön nemcsak gőzhajó, hanem gázhajó is fog járni. A Stern gőzhajótársaság most alakítja át Neptun nevű hajóját gőzüzemről vízgáz üzemre, — mely állítólag olcsóbb a gőznél. A nagy katlant kis katlannal cserélik ki, melyben antracit ég. A fejlesztett vízgáz dinamót haft s akkumulátorba gyűjtött villamos energia segítségével elektromotor forgatja a hajócsavart. A nagy kéményt kis kúrtó fogja helyettesíteni, kevesebb hajószemélyzetre lesz szükség s az akkumulátor világosságot is szolgáltat. Ha a Neptun, mely néhány hét múlva közlekedni fog, igazolja a hozzá fűzött reményeket, akkor a Stern társaság a jövő tavaszra két új gázhajót építet s fokozatosan átter a gőzüzemről a gázüzemre, azért is, — mert a gőzösök füstje miatt Berlinbe igen sok a panasz. Tégla-szállító zillamos dereglyék már tavasz óta közlekednek a Spree folyón, de üzemük gazdaságos voltára világot vető adatok még nem állanak rendelkezésünkre. A vízgázüzem se lehet valami gazdaságos, mert a szolgáltatott erő vesztesége a dinamóban legalább husz százalék, az akkumulátorokban huszontól százalék és az elektromotorban is körülbelül ugyanennyi. A fejlesztett erőnek tehát alig harminc százaléka fog a csavar hajlásánál érvényesülni. De hát a gyakorlat majd megmutatja, van-e jövője ennek a kísérletnek.

A makacs meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A SCOTT-féle Emulsió

annyiira kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak

Scott-féle Emulsió-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatású az egészségére.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **Az élet kellemességéhez** rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a »Scott-féle Emulsió«-t azonban mégis csak oda kellene besorolni, ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A »Scott-féle Emulsió« nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a visszatetsző izzól és szagtól teljesen mentes, mely a gyermekeknek oly gyakran kellemetlen percekét és zavarokat okoz. A »Scott-féle Emulsió« kapható a gyógyszerárakban.

— **Harc az alkohol ellen.** Az Abstinen Orvosok Nemzetközi Szövetsége a következő felhívás közlésére kért fel bennünket: Az Abstinen Orvosok Nemzetközi Szövetsége, mely az alkoholizmus elleni XI. nemzetközi kongresszuson 1907-ben Stokholmban alakult, az összes népek orvosait egy-sültsére szólítja fel, hogy a népeket az alkoholizmustól megszabadítsák. Felhívását következőkkel okolja meg: 1. Az emberiséget sújtó bajok java részének állandó kulforrása a — bármely ital alakjában élvezett — alkohol. 2. Elsősorban az orvosi rend kötelessége, hogy erről a népeket fölvilágosítsa. 3. Ha az alkoholizmet uralma továbbra is fennmarad, akkor mindenkor megfog-nak maradni a következmények is, amelyeket az emberiség történetéből ismerünk: a demoralizáció, az egyének és népek elfajulása. 4. Minden fajtájú szeszies italj minden fajtájú élőlény számára teljesen fölösleges; csak ott érzik az alkohol-élvezet szükségét, ahol ezt a szükségét mesterségesen ébresztetik. 5. Minden normális szervezet jobban működik alkohol nélkül: az alkohol kivált-képpen a fiatal és növekedőfélben lévő szö-veletekre veszedelmes. 6. A jövendő nemzedekek megóvása érdekében szükséges a szeszies italoktól való tökéletes tartózkodás, az alkoholizmust és következményeit pedig csakis széleskörű abstinen-s-mozgalom tudja csökkenteni. Ezen okonál fogva az Absti-enens Orvosok Nemzetközi Szövetsége nevében föl hívjuk minden nemzet orvosait, hogy csatlakozzanak alkoholizmus elleni küzdelmünkhöz és írják alá a következő föl-hívást: Az alulírott — minden országbeli — orvosok a következő föl-hívást intézik minden uralkodóhoz, kormányhoz, népkép-

viselethez, minden nevelőhöz, tanítóhoz, le-készhez és mindenkihez, aki szíven viseli a most élő és a jövendő nemzedékek jólétét: Mi, akik az orvosi renhez tartozik és tanul-mányainknál fogva különösen képesek va-gyunk arra, hogy a szeszies italok mibenlétét és hatásait megismerjük és megítéljük, mi szilárd meggyőződésünknél valljuk, hogy minden szeszies ital teljesen fölösleges és nagyfokban káros és hogy mindezek a ba-jok, amelyek a szeszies italok élvezetéből származtak és még mindig származnak, kiirt-hatók és hogy ki is kell őket irtani. Min-denekelőtt pedig az ifjuságot kell minden módon arra tanítani és példaadással nevelni, azonfelül pedig törvényekkel megvédelmezni, hogy megtanuljon tartózkodni a szeszies ita-loktól. Kijelentjük, hogy ami meggyőződésünk szerint ezen az uton kell haladnunk, hogy egészséges emberiséget teremtsünk és hogy a népek boldogságát jólétét és haladását biztosítsuk és előmozdítsuk. Ezt a föl-hívást az egész világon széles körben terjesztik. A kik hazánk orvosai közül aláírásukkal el-látni hajlandók, jelentésk ezt be levezelő-lapon a szövetség magyarországi titkárnak, Dóczy Imre dr.-nak (Budapest, VI., Váci-körút 45).

— **Színházi jelentés.** Fehér Károly az erdélyrészi II-ik szinikerület igazgatója jól szervezett társulatával városunkba érkezett. Társulatának tagjai a következők: Műszaki személyzet: Fehér Károly, igazgató. Szathmáry Lajos, titkár és rendező. Baranyai Mihály, kapmeister. Bogóy Zsiga, rendező. Lip-tai Lajos, ügyelő. Perényi Melánia, sugó. Barcsay, könyvtárnok. Falka Mózes, fődíz-mester, 2 díszítő. Mészáros ruhatáruok, egy segéd. Szimiszki János, szereposztó. — Előadó személyzet: Zoltán Ilona, szubrette és coloratur primadonna. Jobay Nuszi, ope-rette-népszimni énekesnő. Albert Gizi, tár-salgási és énekesnő. Kulinyi Karola, hősnő és drámai szende. Szathmáryné Etel, anya és komika. Sellő René, naiva és énekesnő. Medgyaszay Klára, Baranyai Mariska, Hé-czey Etel, kar- és segédzsinésznők. Kiss Eszti, Medgyaszay Irén, Egyed Margit, kar- és segédzsinésznők. Fehér Károly, hős, jellem és apa. Zilahy János, hősszerelmes. Szathmáry Lajos, jellem, hős és apa. Dányi János, tenor-énekes. Marosi Sándor, operett- és népszimni-baritonista. Bogóy Zsiga, buffó-komikus. Korda Sándor, énekes bonvivant. Pogány Márkus, énekes bonvivant. Kovács Gyula, siheder-komikus. Balla Ákos, kedé-lyes apa. Mészáros Lajos, Kállay Gyula, Frlsöczy László, Sali Károly, Liptay Lajos, kar- és segédzsinészek. — A színházi idény alatt a következő darabok kerülnek színre. Operettek: Jókóvdv paraszt, Varázske-ringó, Bálkirálynő, Kék egér, Komédiások, Csókkirály, Tündérszerelm, Szerencse ma-lac, Tatárjárás, Bőregér, Orpheus a pokol-ban, Hoffmann meséi, Dollás királynő. — Dráma és vígjáték: Ördög, Elnémult ha-rangok, Simoné, Gyujtogató, Velencei kal-már, Biboros, Tanítónő, Naftalin, Lovag ur, Az asszony, Hazug törvény, Császár Kato-nái. — Népszimni-művek: Asszony verve jó, Télien, Harang, Tolonc stb.

Színházi heti műsor.

Csikszereda, 1909. január hó.

Hó	Nap	Az előadandó szindarab	
10	Vasárnap	Tolomez	Énekes népszimni 3 f.
11	Hétfő	Bőregér, (fél-helyárrakkal)	Operette 3 felvonásban
12	Kedd	Tanítónő	Színimű 3 felvonásban
13	Szerda	Kék egér	Bohózat 3 felvonásban
14	Csütörtök	Naftalin	Énekes vígjáték 3 felv.
15	Péntek	Varázskerítő, (fél-helyárrakkal)	Operette 3 felvonásban
16	Szombat	Tatárjárás	Operette 3 felvonásban
17	Vasárnap	Asszony verve jó	Énekes népszimni 3 f.

— **Eladó.** Ferenczy Géza vasúti főmérnöknel Csikszeredán egy Salon berendezés készpénzfizetés mellett azonnal eladó.

Laptalajdonos és kiadó: Dr. NAGY DÉNI.

Átköltözés vegett különféle lakás-berendezések

u. m.: szalon, ebédlő és egy Bő-sendorfer-féle új zongora, kész-penz fizetés mellett azonnal eladó k, EULENBERG, banya igazgatónál, Csik-Balánbányán.

CZÁKA BÉLA, mészáros és hentes, CSIKSZEREDA.

A fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelt, legízletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki mindennap, úgy mint:

Párisi-, lengyel-, füstölt- és szalámi-kolbász, disznófőcsajt, virsli és stbi cikkekből.

Főtörökvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árukkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést is a legpontosabban eszközölök.

NURIDSÁNY KÁLMÁN

NŐI- ÉS FÉRFI-DIVAT-ÜZLETE, CSIKSZEREDÁBAN.

FIGYELEM!

A nagyérdemű vevőközönség becses figyelmét felhívom a teljesen újonnan berendezett izléses és jóminőségű áruimra. Tekintve, hogy régi árum egyáltalán nincs, de hogy én is ez alkalommal kedvezményeket nyújtsak vevőimnek, a raktáron levő összes áruimat a rendes árártól eltérve, sokkal olcsóbban számítom. például:

3 méter kockas vagy csikos posztó aljnak, ezelőtt	kor. 9.— most kor. 5.—	15.—	9.—
3 méter kockas vagy csikos angol posztó, ezelőtt		20.—	12.—
5 méter costum-posztó sima, kockas és csikos, ezelőtt			—60
1 méter kozmanosi finom karton			—90
1 méter flanel, ezelőtt		1.40	6.—
1 pár női posztó cipő fűzős, ezelőtt		9.—	13.—
1 pár férfi box cipő fűzős, ezelőtt		20.—	

továbbá mindennemű kézimunka, csugrén, canaván, éjszaki szöveten, smyrna, lenből psantlécé futó és előrajz nyomda stb.

A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal:

Nuridsány Kálmán női- és férfi-divatüzlete, Csikszeredában.

7 Apafi Mihály-utca 198. házszám, (Gál András-fele ház). 7

A VILÁGHIRŰ KÁSZON-IMPÉRI RÉPÁTI GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ

kizárólagos elárusítását átvettük s azt naponta friss töltésben — házhoz is elszállítva — helyben 12 fillérért literes üvegekben árusítjuk. Felkérjük a nagyérdemű közönséget, hogy napi szükségletét, mindennap reggel 8 óráig értésünkre adni sziveskedjenek, hogy így a víz hazaszállítását a délelőtti folyamán eszközölhessük. Bármily kevés legyen is a napi szükséglet, kérjük azt csak előjegyeztetni, mert egy palackot is készséggel hazaszállítunk. A forgalom könnyebb lebonyolítása céljából bármilyen ásványvizes üveget — kivéve a budai-vizes üveget — cserébe visszafogadunk.

Maradunk kiváló tisztelettel:

Niszel Fivérek, vegyeskereskedése, Csikszeredában.

LITTKÉ L. pezsgőboryár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ó. császári es királyi fensége

Salvator Lipót főherceg o. cs. es kir. fensége es a

„Nemzetközi Hálókocsi”- és „Európai Express-vonat-Társaság”

SZÁLLÍTÓJA.

5 PEZSGŐFAJOK: 52

Sport „GRAND VIN SEC”, „FOR ENGLAND” (savanykás), Casino „EXTRA SEC”, Britania „Extra Dry” cukor nélkül.

„Utazás a föld körül” nyolc kötet teljesen új, jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes és Társai

Medgyes. Nagyküküllőm.

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földi-cpreket, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevélt fákat, rózsákat stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

14—16

ALAPÍTOTT: 1885.

HARKÓ LAJOS,

uri szabó-üzlete, Kolozsvárt.

Szentegyház-utca 2. (Státus palota).

(Sürgőnycim: HARKÓ szabó, Kolozsvár).

Ajánlja dusan felszerelt angol és hazai szövet raktárát.

Vidéki megrendeléseket jutányos áron és pontosan eszközöl.

Vidékre megrendelőknék minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvetél és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

HIRDETÉSEK

olcso árszámítás mellett

közöltetnek s felvételnek

A KIADÓHIVATALBAN.

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, terdennőitek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., főlem.

Az intézet szakorvosa bárkinék teljesen díjtalanul rendelkezésre áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak! Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 K.-tól felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkümmertesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközölhetnek. **Hygienikus cikkek** a legújabb minőségekben, orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Felületlenül megbízhatók. Turatonkint 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajait, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinék díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

A legolcsóbb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS

illatszertárában, Csikszereda.

Kaphatók a legújabb illatszerek dekagrammokban és mindenemű arc- és kézfelmosó szerek. Gyógy- és virágszappanok.

Az India-sósorszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen. **Hajrak-regenerátor** az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színét, valamint mindennemű különlegességek raktára. — **A Thymol és Stomatol fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hőkgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen. A Honey Jelly a legújabb készítmény.**

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre 3%—3 1/2%—4%—4 1/2%-os kamatra készpénzben.

Személy- és tárcza-váltóhitelt

iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2 1/2—10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyújtunk bárkinék szakszerű felvilágosítást.

Bankhelyiségünk Budapesten:

VI., Andrassy-ut 62. sz. a. van.

(Válaszbélyeg melléklendő).

Megbízható egyéneket bankunk képviselőjére felvesszünk.

RÓTH BANKHÁZ, BUDAPEST.

FOLYÓSITUNK: Jelzálogkölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%—al, esetleg 5 1/2%—al.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezességi és életbiztosítás nélkül. — Ugyanezeknek nyugdíjaira is. — Értékpapírokra, vidéki pénzüintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk a Magyar Oszták Bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzüintézet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személy és váltókölcsönt. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon vesszünk és eladunk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítunk le.

Vezérképviselőség Csikvármegye területén:

Dr Gaal Endre, Csikszeredában, Apafi Mihály-utca 300. szám (Pototzky-ház).